

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka geografii i przyrody w szkole podstawowej		5.1.0134	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Pracownia Dydaktyki Geografii			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Teresa Sadoń-Osowiecka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4 udział w zajęciach 3 ECTS praca własna studenta 1 ECTS	
Ćw. audytoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 60 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2019/2020 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Gry symulacyjne - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Praca w grupach - Projektowanie doświadczeń - Rozwiązywanie zadań - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		przygotowanie rozkładu materiału	
		planowanie lekcji	
		przeprowadzanie symulacji fragmentu lekcji	
		zastosowanie adekwatnych metod nauczania, sformułowanie zadań dla ucznia	
		przygotowanie pracy domowej dla uczniów o specyficznych stylach poznawczych	
		przygotowanie spotkania z rodzicami	
		krytyczna analiza podejmowanych działań	
		udział w merytorycznej dyskusji, dobór argumentów	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
obserwacja pracy na zajęciach, przygotowanie prac projektowych, napisanie eseju			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
pedagogika, psychologia, podstawy dydaktyki			
B. Wymagania wstępne			
podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii, szczególnie dotycząca etapów rozwojowych człowieka, podejść i ideologii dydaktycznych; umiejętność interpretacji zachowań uczniów w szkole			

Cele kształcenia	
Przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu nauczyciela geografii i przyrody w szkole podstawowej	
Treści programowe	
<p>1. Przedmiot. Miejsce geografii i przyrody w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Podstawa programowa kształcenia ogólnego. Cele kształcenia i treści nauczania geografii. Przedmiot w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia. Struktura wiedzy przedmiotowej. Integracja wewnątrz- i międzyprzedmiotowa. Program nauczania - tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie. Projektowanie procesu kształcenia. Rozkład materiału.</p> <p>2. Podmiotowość i pełnomocność ucznia. Specyfika i prawidłowości uczenia się w różnych okresach rozwojowych. Charakterystyka głównych operacji umysłowych w uczeniu się przedmiotu. Style poznawcze i strategie uczenia się a style nauczania. Zmiany w organizmie oraz funkcjonowaniu poznawczym i społecznym w okresie dorastania oraz ich wpływ na przebieg procesu uczenia się. Nakład pracy i uzdolnienia w uczeniu się przedmiotu. Kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu.</p> <p>3. Rola nauczyciela, autorytet nauczyciela. Dostosowywanie sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów. Interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji. Stymulowanie aktywności poznawczej uczniów, kreowanie sytuacji dydaktycznych, kierowanie pracą uczniów.</p> <p>4. Współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem.</p>	
Wykaz literatury	
Wykaz literatury	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
A.1. wykorzystywana podczas zajęć	
Arends R. I. 1995. Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa.	
Kruszewski K. 2004, Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.	
Międzynarodowa Karta Edukacji Geograficznej	
Piskorz S. 1997, Zarys dydaktyki geografii. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa	
Sadoń-Osowiecka T. (red.), 2015, Kreatywność w szkolnej geografii, LIBRON, Kraków.	
Winklewski J. 1988, Podstawy nauczania geografii, PZWS, Warszawa	
A.2. studiowana samodzielnie przez studenta	
Barnes D., 1988 Nauczyciel i uczniowie: od porozumiewania się do kształcenia, WSiP, Warszawa.	
Dylikowa A. Dydaktyka geografii w szkole podstawowej	
Klus-Stańska D. 2002. Konstruowanie wiedzy w szkole. Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn.	
Nałkowski W. 1968. Dydaktyka geografii. Wybór pism. Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa	
Sadoń-Osowiecka T. 2009, Konstruowanie wiedzy geograficznej w klasach gimnazjalnych. Możliwości i zaniedbania, „Impuls” Oficyna Wydawnicza.	
B. Literatura uzupełniająca	
Chałubińska A. 1959. Różne drogi nauczania geografii, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa.	
Czekańska M. 1973. Metodyka geografii a praktyka szkolna. PZWS, Warszawa	
Geografia w Szkole. Czasopismo dla Nauczycieli	
Hibszer A. (red.) 2008. Polska dydaktyka geografii. Idee-tradycje-wyzwania. Wyd. Nauk o Ziemi UŚ, Sosnowiec.	
Mordawski J. 1999, Geograficzna edukacja regionalna. Koncepcja dydaktyczna, organizacja i wyniki, Wyd. UG Gdańsk.	
Pulinowa M. Z. (red.), 1996. Człowiek bliżej Ziemi. O teoretycznych podstawach nauczania geografii i ich praktycznym wykorzystaniu. PZWS, Warszawa	
Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)	Wiedza
Rozumie specyfikę nauczania geografii i przyrody w szkole podstawowej w zależności od poruszanych zagadnień i indywidualnych cech uczniów.	<p>Opisuje rolę i miejsce geografii w strukturze edukacji i w życiu społecznym oraz znaczenie integracji treści przyrodniczych w klasie czwartej szkoły podstawowej;</p> <p>Charakteryzuje specyfikę geografii jako dyscypliny akademickiej i jako przedmiotu szkolnego</p> <p>Analizuje cele edukacyjne i treści przedmiotowe geografii i przyrody w podstawie programowej dla szkoły podstawowej</p> <p>Wyjaśnia różnice między podstawą programową, programem nauczania i rozkładem materiału</p> <p>Identyfikuje i dobiera metody, techniki nauczania oraz odpowiednie środki dydaktyczne i uzasadnia ich zastosowanie w określonym kontekście</p> <p>Wymienia i opisuje metody badań diagnostycznych oraz uzasadnia potrzebę ich prowadzenia przez nauczyciela</p> <p>Charakteryzuje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zarówno z dysfunkcjami, jak i wybitnie uzdolnionych), rozpoznaje ich na podstawie opisu lub obserwacji; podaje możliwe sposoby postępowania w podanym kontekście oraz przewiduje ich wielorakie skutki</p>
	Umiejętności
	Potrafi przygotować program nauczania, rozkład materiału oraz zaplanować

zadania dostosowane do potrzeb i możliwości konkretnych uczniów
 Potrafi samodzielnie uczyć się i doskonalić własny warsztat pedagogiczny z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów korzystając z różnych źródeł (zarówno polsko, jak i obcojęzycznych) i nowoczesnych technologii
 Posługuje się wiedzą z zakresu dydaktyki i metodyki szczegółowej, w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych
 Potrafi diagnozować sytuacje w klasie, rozpoznawać style uczenia się oraz zdolności uczniów (także ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), opracować wyniki obserwacji, formułować wnioski
 Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych związanych z nauczaniem geografii i przyrody w szkole podstawowej
 Dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych oraz wykorzystuje nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej
 Potrafi analizować własne działania dydaktyczne i wskazywać obszary, wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne
 Potrafi realizować zadania dydaktyczne wynikające z roli nauczyciela

Kompetencje społeczne (postawy)

Terminowo realizuje prace indywidualne i zespołowe
 Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, także funkcje kierownicze; umie podejmować i wyznaczać zadania, posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań dydaktycznych, posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami
 Posiada kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych zadań szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów
 Potrafi komunikować się z uczniem i jego opiekunami
 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności
 Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań dydaktycznych
 Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań dydaktycznych w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
 Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania dydaktyczne

Kontakt

geotso@ug.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Praktyka pedagogiczna - obserwowanie zajęć		5.1.0131	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Pracownia Dydaktyki Geografii			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Teresa Sadoń-Osowiecka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1 udział w zajęciach 1 ECTS	
Ćw. laboratoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG			
Liczba godzin			
Ćw. laboratoryjne: 30 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2019/2020 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		kompletność i rzetelność protokołów hospitacji; umiejętność interpretacji sytuacji dydaktycznych w świetle teorii dydaktycznych	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Udział w dyskusji, analiza notatek z hospitacji lekcji			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
psychologia, pedagogika, podstawy dydaktyki			
B. Wymagania wstępne			
umiejętność interpretacji sytuacji dydaktycznych			
Cele kształcenia			
Przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole podstawowej. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych, prowadzonej dokumentacji, sposobu prowadzenia lekcji geografii			
Treści programowe			

1)obserwowanie:

- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);
- 2) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Wykaz literatury

Wragg E.C., 2001, Co i jak obserwować w klasie?, Wyd. Akademickie "Żak", Warszawa.

Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)

Student potrafi przeanalizować lekcje geografii prowadzone przez nauczyciela; znajdować ich mocne i słabe strony, uzasadniając alternatywne postępowanie

Wiedza

Interpretuje w świetle poznanych teorii psychologiczno-pedagogicznych i dydaktycznych obserwowane sytuacje

Umiejętności

potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji, potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz doborzenia strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych, posiada umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi,

Kompetencje społeczne (postawy)

jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły

Kontakt

geotso@ug.edu.pl